

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1976. február 9.)

a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról

(76/207/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 235. cikkére,

1. cikk

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel a Tanács az 1974. január 21-i, a szociális cselekvési programra vonatkozó állásfoglalásának ⁽³⁾ elsődleges céljai között olyan intézkedéseket határoztak meg, amelyek célja a férfiak és a nők közötti egyenlőség megvalósítása a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, valamint a díjazást is magában foglaló munkafeltételek terén;

(1) Ezen irányelv célja, hogy a tagállamokban a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elve érvényesüljön az előmenetelt is magában foglaló munkavállalás, szakképzés, munkafeltételek, valamint – a (2) bekezdésben említett feltételek esetén – a szociális biztonság tekintetében. A továbbiakban az „egyenlő bánásmód elve” kifejezés jelöli ezt az elvet.

(2) Az egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság terén történő fokozatos megvalósítása céljából a Tanács a Bizottság javaslata alapján, ezen elv tartalmát, hatályát és alkalmazási módjait meghatározó rendelkezéseket fog elfogadni.

2. cikk

mivel a díjazásra vonatkozóan a Tanács 1975. február 10-én elfogadta a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozóan a tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 75/117/EGK irányelvet ⁽⁴⁾;

(1) A következő rendelkezések alkalmazásában az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy semmiféle nemi megkülönböztetés nem alkalmazható sem közvetlenül, sem közvetetten, különös tekintettel a családi állapotra és a családi jogállásra történő hivatkozással.

mivel szükségesnek tűnik a Közösség intézkedése a férfiak és a nők közötti egyenlőségnek a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, illetve az egyéb munkafeltételek terén történő megvalósítása érdekében; mivel a férfi és a női munkavállalókkal való egyenlő bánásmód a Közösség egyik célját képezi, amelynek keretében elő kell segíteni az élet- és munkafeltételek harmonizálását, továbbfejlesztve azokat; mivel a Szerződés az e cél megvalósításához szükséges, különös jogkörökről nem rendelkezik;

(2) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy ezen irányelv hatálya alól kivonják azokat a szakmai tevékenységeket – illetve, amennyiben szükséges, az ezekre irányuló képzést –, amelyeknél a munkavállaló neme a tevékenység jellegéből vagy a munkavégzés körülményeiből adódóan meghatározó tényező.

mivel az egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő meghatározása és fokozatos megvalósítása további intézkedések révén biztosítható,

(3) Ez az irányelv nem érinti a nők védelméről szóló rendelkezéseket, különös tekintettel a terhességre és az anyaságra.

⁽¹⁾ HL C 111., 1975.5.20., 14. o.

⁽²⁾ HL C 286., 1975.12.15., 8. o.

⁽³⁾ HL C 13., 1974.12.2., 1. o.

⁽⁴⁾ HL L 45., 1975.2.19., 19. o.

(4) Ez az irányelv nem érinti a férfiak és a nők esélyegyenlőségét elősegítő intézkedéseket, különösen, ha azokat a fennálló egyenlőtlenségeket szüntetik meg, amelyek az 1. cikk (1) bekezdésében említett területeken a nők lehetőségeit érintik.

3. cikk

(1) Az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása azt jelenti, hogy nemi alapon semmiféle megkülönböztetés nem állhat fenn a munkakörök vagy állások betöltésének a kiválasztást is magában foglaló feltételeiben, függetlenül a tevékenység területétől vagy a gazdasági ágazattól, illetve a foglalkoztatási hierarchia szintjétől.

(2) E célból a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy:

- a) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezést hatályon kívül helyezzenek;
- b) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden olyan rendelkezést, amelyet kollektív szerződés, egyéni munkaszerződés, a vállalkozások belső szabályzata, illetve a szabadfoglalkozásúakra vonatkozó szabályok tartalmaznak, semmissé nyilvánítsanak vagy nyilváníthatssanak, illetve módosíthatssanak;
- c) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket felülvizsgálják, ha az azokat eredetileg ösztönző, védelmet biztosító szándék már nem áll fenn, és ha a kollektív szerződésekben ilyen rendelkezések vannak, felkérlik a szociális partnereket a kívánt felülvizsgálat elvégzésére.

4. cikk

Az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása céljából a pályaválasztási tanácsadás, a szakképzés, a magasabb szintű szakképzés, illetve az átképzés minden típusához és minden szintjéhez történő hozzájutás érdekében a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy:

- a) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezést hatályon kívül helyezzenek;
- b) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden olyan rendelkezést, amelyet kollektív szerződés, egyéni munkaszerződés, a vállalkozások belső szabályzata, illetve a szabadfoglalkozásúakra vonatkozó szabályok tartalmaznak, semmissé nyilvánítsanak vagy nyilváníthatssanak, illetve módosíthatssanak;
- c) a pályaválasztási tanácsadáshoz, a szakképzéshez, a magasabb szintű szakképzéshez és az átképzéshez való hozzájutást nemi megkülönböztetés nélkül azonos feltételekkel és azonos szinten kell biztosítani az egyes tagállamokban magánkézben lévő oktatási intézményeknek biztosított szabadság sérelme nélkül.

5. cikk

(1) Az egyenlő bánásmód elvének a munka- és egyben az elbocsátást szabályzó feltételek tekintetében történő alkalmazása azt jelenti, hogy a férfiaknak és a nőknek ugyanazokat a feltételeket kell biztosítani mindenféle nemi megkülönböztetés nélkül.

(2) E célból a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy:

- a) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezést hatályon kívül helyezzenek;
- b) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes minden olyan rendelkezést, amelyet kollektív szerződés, egyéni munkaszerződés, a vállalkozások belső szabályzata, illetve a szabadfoglalkozásúakra vonatkozó szabályok tartalmaznak, semmissé nyilvánítsanak vagy nyilváníthatssanak, illetve módosíthatssanak;
- c) az egyenlő bánásmód elvével ellentétes törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket felülvizsgálják, ha az azokat eredetileg ösztönző, védelmet biztosító szándék már nem áll fenn, és ha a kollektív szerződésekben ilyen rendelkezések vannak, a szociális partnereket felkérjük a kívánt felülvizsgálat elvégzésére.

6. cikk

A tagállamok nemzeti jogrendszerükben meghozzák az ahhoz szükséges rendelkezéseket, hogy minden olyan személy, aki az egyenlő bánásmód elve 3., 4. és 5. cikk szerinti alkalmazásának elmulasztása miatt sérelmet szenved, igényét bírói úton érvényesíthesse, miután az esetleges jogorvoslati lehetőségeket az illetékes hatóságoknál már kimerítette.

7. cikk

A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket azon alkalmazottak elbocsátása ellen, akiket az egyenlő bánásmód elvének betartása érdekében a vállalkozáson belül panaszt tettek vagy egyéb jogi eszközzel éltek.

8. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a munkavállalók minden megfelelő eszköz útján, például a munkahelyükön, tájékoztatást kapjanak az irányelv alapján hozott rendelkezésekről, valamint a már hatályos idevonatkozó rendelkezésekről.

9. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az értesítéstől számított 30 hónapon belül megfeleljenek ennek az irányelvnek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Mindazonáltal az irányelvről szóló értesítéstől számított négy éven belül a tagállamok a 3. cikk (2) bekezdése c) pontjának első része, illetve az 5. cikk (2) bekezdése c) pontjának első részében lefolytatják az első vizsgálatot és ha szükséges, elvégzik az ott említett törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések első módosítását.

(2) A tagállamok időszakosan felülvizsgálják a 2. cikk (2) bekezdésében említett szakmai tevékenységeket, és a társadalmi fejlődés tükrében döntenek arról, hogy indokolt-e a kivételek további fenntartása. A vizsgálat eredményeiről tájékoztatják a Bizottságot.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseiket, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

10. cikk

A tagállamok a 9. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében megállapított 30 hónapos időszak lejártától számított két éven belül minden szükséges információt a Bizottság rendelkezésére bocsássanak annak érdekében, hogy a Bizottság az ezen irányelv

alkalmazásáról szóló jelentését a Tanács elé történő terjesztés céljából elkészíthesse.

11. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1976. február 9-én.

a Tanács részéről

az elnök

G. THORN